

	UČNI NAČRT PREDMETA/COURSE SYLLABUS
Predmet	Higiena z ekologijo in javno zdravje
Course title	Hygiene with Ecology and Public Health

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Zdravstvena nega / 1. stopnja Nursing Care / 1st Cycle	Zdravstvena nega Nursing Care	2. letnik 2 nd year	3. 3 rd

Vrsta predmeta/Course type obvezni/obligatory

Univerzitetna koda predmeta/University course code L2 UN1

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Laboratory work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45		15			30	3

Nosilec predmeta/Lecturer: Higiena z ekologijo
Mateja Šimec, viš. pred.
Javno zdravje
prof. dr. Ivan Eržen

Jeziki/ Predavanja/Lectures: slovenski / Slovenian
Languages:
Vaje/Tutorial: slovenski /Slovenian

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**
Vpis v drugi letnik študijskega programa The prerequisite for participation is enrolment in the second year of study.

Vsebina: Higiena z ekologijo (15 P, 15 SV) <i>Predavanja:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Zgodovina higiene. • Področja in metode dela; povezava z drugimi vejami medicine in drugimi vedami. • Osnove ekologije. • Vplivi kemičnih, fizikalnih, biomehanskih in bioloških dejavnikov iz okolja na zdravje. • Okolje in zdravje – klima, zrak, pitna voda, tla, živila, bivalno in delovno okolje. • Osebna higiena. • Komunalna higiena; odpadki v zdravstvu. 	Content (Syllabus outline): Hygiene with Ecology (15 L, 15 T) <i>Lectures:</i> <ul style="list-style-type: none"> • History of hygiene. • Scope and methods of work; connection with other branches of medicine, and other sciences. • Fundamentals of ecology. • The effects of chemical, physical, biomechanical and biological factors in the environment on health. • Environment and health – climate, air, water, soil, food, living and working environment. • Personal hygiene. • Communal hygiene; waste in health care.
---	---

<ul style="list-style-type: none"> • Bolnišnična higiena in preprečevanje okužb. <p><i>Seminarske vaje:</i> Nadgradnja tem predstavljenih na predavanjih z aktualnimi dogajanji v Sloveniji ali v tujini.</p> <p>Javno zdravje (30 P)</p> <p><i>Javno zdravje:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opredelitev, zgodovinski mejniki, ključni koncepti, naloge in pristopi. • Javno zdravje in javnozdravstvena medicina, z dokazi podprto javno zdravje. • Javno zdravje v Sloveniji. <p><i>Zdravje, bolezen, determinante zdravja in dejavniki tveganja:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opredelitve zdravja, dojetanje zdravja skozi čas, opredelitve bolezni, okvare in naravni potek bolezni. • Determinante zdravja, dejavniki tveganja. • Salutogeneza in patogeneza. • Modeli zdravja skozi čas. <p><i>Proučevanje zdravja prebivalstva:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Namen, cilji in pristopi. • Epidemiološke in demografske metode, kazalniki zdravstvenega stanja prebivalcev. • Viri podatkov. • Aktualne raziskave o zdravju v Sloveniji. <p><i>Zdravstveno varstvo:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opredelitev, ravni, pravni, eticni in ekonomski vidiki. • Sistemi zdravstvenega varstva. • Organizacija zdravstvenega varstva/sistemi in organizacija zdravstvenega varstva v Sloveniji in v razvitih evropskih državah. • Slovenski model zdravstvenega zavarovanja/modeli zdravstvenega zavarovanja v razvitih evropskih državah. • Slovenska zakonodaja v zdravstvenem varstvu. • Strategije na področju zdravja v Sloveniji. <p><i>Preventiva, pristopi in ukrepanja v javnem zdravju:</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hospital hygiene and infection prevention. <p><i>Tutorial:</i> Upgrading the topics from lectures in connection with the current events in Slovenia or abroad.</p> <p>Public Health (30 L)</p> <p><i>Public health:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Definition, historical milestones, key concepts and approaches. • Public health and public healthcare medicine, evidence-based public health. • Public health in Slovenia. <p><i>Health, disease, determinants of health and risk factors:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Definition of health, perception of health over time, definition of the disease, failures and natural course of disease. • Determinants of health, risk factors. • Salutogenesis and pathogenesis. • Models of health through time. <p><i>The study of health of the population:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • The purpose, objectives and approaches. • Epidemiological and demographic methods, indicators of health status of the population. • Data resources. • Current research on health in Slovenia. <p><i>Healthcare:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Definition, levels, legal, economic and ethical aspects • Healthcare systems. • Organisation of healthcare systems and healthcare organization in Slovenia and the developed European countries. • The Slovenian model of health insurance / health insurance models in the developed European countries. • The Slovenian legislation in healthcare. • Strategies in the field of health in Slovenia. <p><i>Prevention, approaches and action in public health:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Definitions, levels and target groups of
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Opredelitve, ravni in ciljne skupine preventive. • Zdravstvene strategije in politike. • Promocija zdravja, zdravstvena vzgoja in vzgoja za zdravje. • Državni presejalni programi v Sloveniji in njihov pomen z vidika varovanja zdravja. <p>Javnozdravstveni problemi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veliki javnozdravstveni problemi v Sloveniji, razvitem in nerazvitem svetu. • Ukrepi za zmanjševanje javnozdravstvenih problemov z različnih vidikov (posameznik, lokalna skupnost, družba/država). • Ranljive skupine prebivalcev v Sloveniji. • Programi promocije zdravja za obvladovanje javnozdravstvenih problemov. 	<p>prevention.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Health strategies and policies. • Health promotion, healthcare education and education for health. • National screening programs in Slovenia and their significance in terms of health protection. <p>Public healthcare problems:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Great public healthcare problems in Slovenia, the developed and undeveloped world. • Measures for reducing public healthcare problems from different perspectives (the individual, the local community, the society/country). • Vulnerable groups of the population in Slovenia. • Health promotion programs for controlling the public healthcare problems.
---	---

Temeljna literatura in viri/Readings:

Temeljna literatura/Basic literature

Higiena z ekologijo/Hygiene with Ecology

- Dragaš, Ana Zlata in Škerl, Marjeta. (2004). *Higiena in obvladovanje okužb: izbrana poglavja*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Eržen, I., Gajšek, P., Hlastan Ribič, C., Kukec, A., Poljšak, B. in Zaletel Kragelj, L. (2010). *Zdravje in okolje: izbrana poglavja*. (str. 93-215). Maribor: Medicinska fakulteta.
- Gubina, M., Dolinšek, M. in Škerl, M. (1998). *Bolnišnična higiena*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta.
- Likar, Kristina in Bauer, Martin (2006). *Izbrana poglavja iz higiene: za slušatelje Visoke šole za zdravstvo Univerze v Ljubljani*. Ljubljana: Visoka šola za zdravstvo.

Javno zdravje/Public Health

- Zaletel-Kragelj, L., Eržen, I., Premik, M. (2007). *Uvod v javno zdravje*. Ljubljana: Medicinska fakulteta, Katedra za javno zdravje.

Priporočena literatura/Recommended literature

Higiena z ekologijo/Hygiene with Ecology

- Delovna skupina pri ministrstvu za zdravje RS. (2009). *Strokovne podlage in smernice za obvladovanje in preprečevanje okužb, ki so povezane z zdravstvom oziroma zdravstveno oskrbo*. 2. dopolnjena izdaja. Ljubljana. Pridobljeno, 30. 6. 2013 s http://www.mz.gov.si/fileadmin/mz.gov.si/pageuploads/mz_dokumenti/delovna_podroc

ja/zdravstveno_varstvo/zdravstveno_varstvo_v_osebni/NAKOBO_junij_2010/MZ_S
mernice_2009_ORIG_SKUPNO_010610.pdf

- Veljavni predpisi s področja higijene in obvladovanja bolnišničnih okužb
- Aktualni članki

Cilji in kompetence:

Učna enota prispeva predvsem k razvoju naslednjih splošnih in specifičnih kompetenc:

Higiiena z ekologijo

- spozna osnove in področja dela higijene
- pridobi znanja o vplivu različnih okoljskih dejavnikov na zdravje
- spozna vlogo medicinske sestre v preprečevanju in obvladovanju bolnišničnih okužb in organiziranost področja v skladu z zakonodajo;
- pridobi znanja o zakonodaji, inšpekcijskih službah in organizaciji področja v skladu s pravilniki, ki obravnavajo bolnišnično higieno in obvladovanje bolnišničnih okužb;
- pridobi znanja o področjih tveganja za okužbe v bolnišnici in drugih zdravstvenih ustanovah,
- pridobi znanja o čiščenju, dekontaminaciji, dezinfekciji in sterilizaciji,
- pridobi znanja o pravilnem sortiranju in ravnanju z odpadki v zdravstvu.

Javno zdravje

- usposobljenost oceniti tveganje in aktivno promovirati zdravje in varnost za vseh ljudi v delovnem okolju,
- koherentno obvladovanje temeljnega znanja, sposobnost povezovanja znanja z različnih področij,
- razvoj veščin in spretnosti pri uporabi znanja na strokovnem področju preventivnega zdravstvenega varstva,
- usposobljenost za prevzemanje odgovornosti pri profesionalnem delu,
- usposobljenost za izobraževanje, vzgojo in mentorsko delo pri promociji zdravja,
- sposobnost izobraževati in vzgajati za ohranjanje zdravja ter dobrega počutja zdrave in bolne populacije, družbene skupnosti, skupin in posameznikov,
- sposobnost prepoznati in interpretirati

Objectives and competences:

The learning unit mainly contributes to the development of the following general and specific competences:

Hygiene with Ecology

- meet the basics and areas of hygiene
- obtain knowledge about the impact of hygiene of different environmental factors on health
- know the role of a nurse in hospital infection prevention and control and the structure of the areas in accordance with legislation;
- acquire knowledge on legislation, inspection services and organization of different areas in accordance with the regulations, dealing with hospital hygiene and control of nosocomial infections;
- obtain knowledge on risks for infections in hospitals and other medical institutions, obtain knowledge of cleaning, decontamination, disinfection, and sterilization,
- acquire knowledge of the correct sorting and handling of waste in health care.

Public Health

- being able to evaluate the risk and actively promote health, improving work through the evaluation, in order to ensure the safety of all people in the working environment,
- a coherent management of fundamental knowledge, the ability of integrating knowledge from different fields on which nursing care is based,
- development of skills and talents in using knowledge in the professional environment;
- the ability of taking responsibility in professional work,
- capability for education, upbringing and mentorship in the area of health promotion,

<p>znake normalnega in spreminjajočega se zdravja,</p> <ul style="list-style-type: none"> • sposobnost spoštovati pacientovo dostojanstvo, zasebnost in zaupnost podatkov, • sposobnost uporabiti princip zdravja in varnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • being able to educate and raise for retaining health and well-being of both, the healthy and sick population, societies, groups and individuals, • the ability to recognize and interpret the signs of a normal or changing health status (nursing diagnosis setup); • being able to use the principle of health and safety.
--	--

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

<p><i>Znanje in razumevanje</i></p> <p><i>Higiena z ekologijo</i> <i>Študent/študentka:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • razume pomen higijene kot vede, • razume povezanost okolja in zdravja, • zna oceniti različne oblike okolja in njihov vpliv na zdravje in predlagati ukrepe za varovanje zdravja in človekovega okolja, • zna uporabiti pridobljena znanja za pripravo programa za obvladovanje bolnišničnih okužb, • zna zbrati in predlagati ustrezen ukrep v primeru nevarnosti in pojava bolezni ter izdelati postopke za obvladovanje, • pozna postopke čiščenja, dekontaminacije, dezinfekcije in sterilizacije, • zna pravilno ravnati z odpadki. <p><i>Javno zdravje</i> <i>Študent/študentka:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • spozna temelje javnega zdravja in epidemioloških metod, • spozna vplive dejavnikov tveganja in determinant zdravja na zdravje posameznika, • spozna osnovne modele zdravja, • pozna koncept salutogeneze in patogeneze, • spozna sistem, organizacijo in ekonomiko zdravstvenega varstva ter njegov pomen za zdravje prebivalstva, • spozna strategije na področju zdravja v Sloveniji, • prepozna ključne javnozdravstvene probleme v svetu in njihove ukrepe, • spozna različne nivoje ukrepanja za 	<p><i>Knowledge and understanding</i></p> <p><i>Hygiene with Ecology</i> <i>Students:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • understand the significance of hygiene as a science, • understand the relationship between the environment and human health, • can assess the various forms of the environment and their impact on health and propose measures for the protection of human health and the environment, • use the acquired skills to prepare the program for controlling nosocomial infections, • can collect and propose appropriate action in the event of danger and the occurrence of diseases and plan the procedures for controlling, • know the procedures for cleaning, decontamination, disinfection and sterilization, • can properly deal with the waste. <p><i>Public Health</i> <i>Students:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • know the foundations of public healthcare and epidemiological methods, • know the effects of risk factors and determinants of health on health of the individual, • meet the basic models of health • know the concept of salutogenesis and pathogenesis, • familiarize themselves with the system, organization and economics of healthcare and its importance for the
--	---

<p>zniževanje bremena javnozdravstvenih problemov,</p> <ul style="list-style-type: none"> • spozna pomen in delovanje državnih presejalnih programov v Sloveniji, • spozna pristope za varovanje, ohranjanje in krepitev zdravja prebivalcev, posebej v ranljivih skupinah prebivalstva, • spozna pristope programov promocije zdravja. 	<p>health of the population</p> <ul style="list-style-type: none"> • know the strategies in the area of healthcare in Slovenia, • recognize key public healthcare problems in the world and different levels of action • know the measures for reducing the burden on public healthcare problems • understand the importance and function of the National screening programmes in Slovenia, • knows the approaches for protection, observation and enhancement of health of the population, especially with the vulnerable groups of the population, • know the approaches of the health promotion programmes.
--	--

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

<ul style="list-style-type: none"> • <i>predavanja</i> z aktivno udeležbo študentov (razlaga, diskusija, vprašanja, primeri, reševanje problemov), • <i>seminarske vaje (Higiena z ekologijo)</i>: projektno delo, timsko delo; priprava, predstavitev in uspešen zagovor seminarske naloge (reševanje problemov, študije primera, kritično presojanje, diskusija, refleksija izkušenj, vrednotenje). 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>lectures</i> with active student participation (explanation, discussion, questions, examples, problem solving); • <i>tutorial (Hygiene with Ecology)</i>: project work, teamwork; preparation, presentation and a successful defence of a seminar paper (problem-solving, case studies, critical thinking, discussion, reflection of experiences, evaluation).
---	--

Načini ocenjevanja:

Delež (v %)

Weight (in %)

Assessment:

<p>Skupna ocena je sestavljena iz dveh delov, pri čemer pozitivna ocena posameznega dela učne enote predstavlja 50 % ocene:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Higiena z ekologijo o Javno zdravje 	<p>50 %</p> <p>50 %</p>	<p>The total grade consists of two parts, with a positive grade of each part of the learning unit representing 50% of the grade:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Hygiene with Ecology o Public Health
<p>K oceni posameznega dela učne enote prispevajo naslednji elementi:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Higiena z ekologijo <ul style="list-style-type: none"> - izpit, o Javno zdravje <ul style="list-style-type: none"> - seminarska naloga, - izpit. 	<p>80 %</p> <p>20 %</p> <p>100 %</p>	<p>The following elements contribute to the evaluation of each part of the learning unit:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Hygiene with Ecology <ul style="list-style-type: none"> - written or oral exam, o Public Health <ul style="list-style-type: none"> - seminar paper, - exam.
<p>Ocenjevalna lestvica: ECTS.</p>		<p>Grading scheme: ECTS.</p>